

Total No. of Printed Pages—6

5 SEM TDC SNSH (CBCS) C 11

2 0 2 3

(November)

SANSKRIT

(Core)

Paper : C-11

(Vedic Literature)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

SECTION—A

(Samhitā and Brāhmaṇa)

UNIT—I

(R̥gveda)

(Marks : 28)

1. Give very short answers of the following : 1×3=3

(a) How many Mantras are there in
Hiranyagarbhasūkta?

(2)

(b) “पुराणी देवि युवति”

Who is ‘पुराणी देवि’ referred to here?

(c) What is metre in Sūkta 1.1 of the R̥gveda?

2. Translate into English or Assamese any two of the following : 4×2=8

(a) अग्निर्होता कृविक्रतुः

सत्यश्चित्रश्रवस्तमः।

देवो देवेभिरा गमत्॥

(b) अक् स्यूमेव चिन्वती मघोन्नुषा याति स्वसरस्य पत्नी।

स्वर्जर्जनन्ती सुभगा सुदंसा आन्ताद्विवः पंप्रथ आ पृथिव्याः॥

(c) यस्येमे हिमवन्तो महित्वा

यस्य समुद्रं रसया सहाहुः।

यस्येमाः प्रदिशो यस्य बाहु

कस्मै देवाय हविषा विधेम॥

(d) नीचा वर्तन्ते उपरि स्फुर-

न्त्यहस्तासो हस्तवन्तं सहन्ते।

दिव्या अङ्गारा इरिणे न्युम्नाः

शीताः सन्तो हृदयं निर्दहन्ति॥

3. Explain in Sanskrit any one Mantra from Q. No. 2 which is not translated by you. 6

24P/108

(Continued)

(3)

4. Write in brief the characteristics features of Agni. 7

5. Write grammatical notes on any two of the following : 2×2=4

नीचा ; पूर्वेभिः ; सुपायनः ; चिन्वती ; बृहतीः।

UNIT—II

(Yajurveda—Śivasamkalpasūkta)

(Marks : 6)

6. Who is the ऋषि of Śivasamkalpasūkta? Discuss in your own words the nature of mind described in Śivasamkalpasūkta. 1+5=6

UNIT—III

(Atharvaveda—Sāmmanasyam, Bhūmisūkta)

(Marks : 10)

7. Give short answers of the following : 1×2=2

(a) माता भूमिः _____ पृथिव्याः।

(Fill in the blank)

(b) Derive the word ‘सामनस्यम्’.

24P/108

(Turn Over)

(4)

8. Translate into English or Assamese any two of the following Mantras : 4×2=8

(a) अनुव्रतः पितुः पुत्रो मात्रा भवतु संमनाः।
जाया पत्ये मधुमतीं वार्षं वदतु शान्तिवाम्॥

(b) यस्याश्चतस्रः प्रदिशः पृथिव्या
यस्यामर्चं कृष्टयः सम्बभूवुः।
या विभर्ति बहुधा प्राणदेजत्
सा नो भूमिर्गोष्वप्यने दधातु॥

(c) सत्यं बृहद्दतमुग्रं दीक्षा तपो
ब्रह्म यज्ञं पृथिवीं धारयन्ति।
सा नो भूतस्य भव्यस्य पत्न्युरुं
लोकं पृथिवी नः कृणोतु॥

Or

Write a note on the importance of Bhūmisūkta. 8

SECTION—B

(History of Vedic Literature)

(Marks : 20)

9. Give short answers of the following : 1×3=3

(a) Which Maṇḍalas are called 'Family Maṇḍala' of the *R̥gveda Saṁhitā*?

24P/108

(Continued)

(5)

(b) Give two names of 'Brāhmaṇa' from the *Sāmaveda*.

(c) Give an equivalent word for 'Veda'.

10. Write short notes on any two of the following :

5×2=10

ऐतरेय ब्राह्मण ; शतपथ ब्राह्मण ; शुक्लयजुर्वेद ; तैत्तिरीय ब्राह्मण।

11. Give a pen picture of the society reflected in the age of the *R̥gveda*. 7

Or

Write a note on the arrangement of the *R̥gveda Saṁhitā*.

SECTION—C

(Īsopaniṣad)

(Marks : 16)

12. Translate into English or Assamese any two of the following verses : 4×2=8

(a) यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्वेवानुपश्यति।
सर्वभूतेषु चाऽऽत्मानं ततो न विजुगुप्सते॥

24P/108

(Turn Over)

- (b) यस्मिन् सर्वाणि भूतानि आत्मैवाभूद् विजानतः।
तत्र को मोह कः शोक एकत्वमनुपश्यतः॥
- (c) कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतं समाः।
एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न कर्म लिप्यते नरे॥

13. "तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्यस्विद्धनम्।"

Explain the philosophical thought behind the statement.

8

Or

Explain the concept of Soul according to the *Īsopaniṣad*.
